

The Impact of the COVID–19 Pandemic Crisis on the Swedish Welfare State

Ali Sabbaghian *

Assistant Professor, Department of Regional Studies, University of Tehran, Tehran, Iran

Sepideh Fallahi

M.A., Department of Regional Studies, University of Tehran, Tehran, Iran

Extended Abstract

Introduction

The COVID–19 pandemic has triggered a global crisis, prompting countries worldwide to implement various policies in response. The government policy responses have had profound effects across multiple sectors. Welfare states, which bear significant responsibility for the well-being of their citizens, have also been affected, with Nordic welfare states being no exception. As the most extensive and generous type of welfare state, the Nordic model faced substantial challenges, and Sweden, as a leading example of this model, was not immune to the crisis. The Swedish welfare state is characterized by its

* Corresponding Author: Sabbaghian@ut.ac.ir

How to Cite: Sabbaghian, A. and Fallahi, S. (2024). The Impact of the COVID-19 Pandemic Crisis on the Swedish Welfare State. *State Studies*, 10 (39), 171-208.

Doi: [10.22054/tssq.2025.75105.1439](https://doi.org/10.22054/tssq.2025.75105.1439)

commitment to equality, full employment, and the provision of universal welfare benefits. Given these core features, the present study sought to explore the impact of the COVID–19 pandemic on the key functions of Sweden’s welfare state, including employment, labor market policies, welfare costs, and equality. The objective of this research was to analyze how the COVID–19 crisis influenced the functioning of the Swedish welfare state, with particular emphasis on its ability to maintain its core functions considering employment, labor market policies, welfare costs, and equality. This also included assessing the effectiveness of Sweden’s responses to the pandemic, examining how these responses contribute to the broader understanding of welfare state models. The study also aimed to highlight any strengths and weaknesses in the Swedish model—particularly in relation to inequality among immigrant populations—and to offer insights for future research and practice of welfare states in times of global crises. The rationale for investigating this issue stems from Sweden’s longstanding reputation as a model welfare state. Despite facing significant challenges during the crises of the 1970s and early 1990s, Sweden has maintained its role as a leading example of a welfare state. This research explored how the COVID–19 pandemic, as a global crisis, affected the functioning of this welfare state. The study is based on the hypothesis that the COVID–19 pandemic led to increased measures supporting the labor market, a rise in welfare costs, and an increase in inequality within the Swedish welfare state. By examining how Sweden’s welfare system has performed during the crisis, the study can contribute to understanding the performance of the Swedish model, as well as offering a foundation for further research about the future of welfare states, their strengths and weaknesses, and the specific challenges faced by the Swedish model.

Materials and Methods

The present research employed the case study method to examine and test the hypothesis. Moreover, the analysis used a theoretical framework grounded in Gøsta Esping-Andersen's theory on welfare states. In his influential book *The Three Worlds of Welfare Capitalism*, Esping-Andersen (1990) classifies modern welfare states into three main categories: liberal, conservative/corporatist, and social democratic. Social democratic regimes, such as Sweden, focus on promoting universal welfare services designed to achieve high standards of equality, often through extensive social policies and initiatives that support full employment. The social democratic welfare state is characterized by universalist systems that aim to provide equality of high standards rather than merely meeting minimal needs. It focuses on de-commodifying welfare services and socializing the costs associated with caring for children, the elderly, and the helpless.

Results and Discussion

The research findings indicated that the Nordic governments generally did not make fundamental changes to welfare state spending and services in response to the pandemic, due to their long-standing tradition of generous welfare systems. Instead, they primarily focused on strengthening existing policies. The measures taken by the Swedish welfare state in response to the pandemic—particularly in employment and labor market policies, as well as welfare costs and services—aligned with the core functions of the Swedish welfare model; however, the pandemic exacerbated inequality. Concerning the labor market, unemployment increased primarily among low-skilled and immigrant groups, and death rates were higher within these immigrant communities.

Conclusion

Therefore, it can be concluded that the COVID-19 crisis, by expanding welfare state support in the labor market and increasing welfare costs and services, reinforced the full employment and the provision of universal benefits characteristic of the Swedish social democratic welfare state. However, in terms of equality, the pandemic particularly heightened inequality among certain groups, such as immigrants. This topic could serve as the basis for future research on the immigrant crisis and its impact on the welfare state in Sweden.

Keywords: Equality, COVID-19, Nordic, welfare services, welfare state

تأثیر بحران همه گیری کووید ۱۹ بر دولت رفاه سوئد

استادیار مطالعات منطقه‌ای دانشگاه تهران، تهران، ایران

علی صباغیان *

کارشناس ارشد مطالعات اروپا دانشگاه تهران، تهران، ایران

سپیده فلاحی

چکیده

همه گیری کووید ۱۹ و بحران ناشی از آن و واکنش‌های سیاستی کشورها منجر به ایجاد تأثیرات عمیق در حوزه‌های مختلف گردیده است. دولت‌های رفاه در سطح جهان-از جمله دولت‌های رفاه نوردیک-نیز با توجه به مسئولیت‌های خود در قبال شهروندان، به نوبه خود تحت تأثیر این بحران قرار گرفتند. دولت رفاه سوئد به عنوان یکی از نمونه‌های برجسته دولت‌های رفاهی شمال اروپا با ویژگی‌های اساسی مساوات‌طلبی، تعهد به ایجاد اشتغال کامل و ارائه مزایای رفاهی همگانی نیز از تأثیرات این بحران مصون نماند. با توجه به ویژگی‌های منحصر به فرد مدل سوئدی دولت رفاه از جمله مساوات‌طلبی، تعهد به ایجاد اشتغال کامل و ارائه مزایای رفاهی همگانی، این پرسش مطرح می‌شود که بحران همه گیری کووید ۱۹ چه تأثیری بر کارکردهای برجسته دولت رفاه در سوئد داشته است؟ برای پاسخ به این سؤال با توجه به ویژگی‌های محوری دولت رفاه سوئد، فرضیه پژوهش بیان می‌کند که همه گیری کووید ۱۹ و بحران‌های ناشی از این همه گیری، موجب افزایش اقدامات حمایتی از بازار کار، افزایش هزینه‌های رفاهی و افزایش نابرابری در دولت رفاه سوئدی شده است. برای تبیین فرضیه از روش مورد پژوهی استفاده می‌شود و چارچوب نظری مورد استفاده نظریه اسپینگ اندرسن در ارتباط با گونه شناسی دولت‌های رفاه است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که بحران همه گیری کووید ۱۹ با افزایش اقدامات حمایتی دولت رفاه در حوزه بازار کار و افزایش هزینه‌ها و خدمات رفاهی، ویژگی‌های اصلی تعهد به اشتغال کامل و ارائه مزایای همگانی دولت رفاه سوسیال دموکرات سوئد و مدل سوئدی دولت رفاه را تقویت کرده است؛ اما در حوزه مساوات‌طلبی به عنوان یکی از عناصر کلیدی مدل سوئدی دولت رفاه، به نابرابری در سوئد به ویژه در میان جامعه مهاجرین دامن زده است.

واژگان کلیدی: برابری، دولت رفاه، خدمات رفاهی، کووید ۱۹، نوردیک.

مقدمه

در اوایل قرن بیستم دولت رفاهی سوئد از سوی حزب سوسیال‌دموکرات ایجاد شد و بعد از جنگ جهانی دوم، یعنی بین سال‌های ۱۹۴۵ تا ۱۹۷۵ آن را گسترش داد. هدف از ایجاد دولت رفاه در سوئد، ایجاد یک دولت اجتماعی فعال با مسئولیت عمومی جامع در قبال تأمین رفاه شهروندان و ساکنان است. رسیدن به این هدف، مستلزم یک بخش عمومی بزرگ و حقوق اجتماعی همگانی است. اصول محوری دولت رفاه سوئدی «همگانی بودن»، «مساوات‌طلبی» و «اشتغال کامل» است. همگانی بودن دولت رفاه سوئد به این معنی است که خدمات و مزایای اجتماعی به تمامی افراد و طبقات جامعه تعلق می‌گیرد و برابری نیز به این معنی است که تفاوت‌های درآمدی کم و سطوح پایین فقر و همچنین تفاوت‌های اندک جنسیتی وجود دارد. ایجاد و حفظ اشتغال کامل نیز از وظایف دولت است، در واقع مدل سوئدی دولت رفاه هم تعهد به ایجاد اشتغال دارد و هم برای بقای خود تا حد زیادی به آن وابسته است. در واقع برای تأمین هزینه‌های این نظام رفاهی همگانی، نیازمند حداکثر سازی درآمد و کم کردن مشکلات اجتماعی است تا مقدار مالیات دریافتی بیشتر از هزینه‌های مزایای اجتماعی باشد.

در اواخر دسامبر ۲۰۱۹، مردم در ووهان چین با علائمی شبیه به ذات‌الریه بیمار شدند که نشان‌دهنده‌ی شروع نوع جدیدی از بیماری ویروسی بود که بعداً سازمان جهانی بهداشت آن را کووید-۱۹ نام‌گذاری کرد. ویروس در کشورهایی غیر از چین، یکی پس از دیگری شناسایی شد و طولی نکشید که تمام جهان را درگیر یک همه‌گیری کرد و این همه‌گیری باعث واکنش‌های بی‌سابقه و سریع از سوی کشورها شد. واکنش‌هایی که شامل اقدامات بهداشتی و مالی بود. این همه‌گیری و اقدامات کشورها در واکنش به بحران، تأثیرات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و... را در هر کشور بر جای گذاشت که در هر کشور با توجه به ویژگی‌های آن، شدت و نوع این تأثیرات متفاوت است.

در واقع سوئد به دلیل ویژگی‌های منحصر به فرد مدل سوئدی دولت رفاه، و تعهدات آن به اشتغال کامل، برابری و همگانی بودن و نیز سابقه طولانی این نوع از دولت رفاه در سوئد برای بررسی قابل توجه است. بر همین اساس این پژوهش به دنبال پاسخ به این

پرسش است که بحران کرونا، چه تأثیری بر کارکردهای برجسته دولت رفاه یعنی بازار کار، برابری و خدمات رفاهی همگانی در این کشور داشته است؟ فرضیه‌ای را که در اینجا مطرح می‌گردد، می‌توان بدین شکل بیان کرد: همه‌گیری کووید-۱۹ و ضرورت کاهش اثرات منفی این بحران، موجب افزایش اقدامات حمایتی در بازار کار، افزایش هزینه‌های رفاهی و افزایش نابرابری‌های اجتماعی در دولت رفاه سوئدی شده است. برای تبیین فرضیه، از روش مورد پژوهی استفاده خواهد شد. همچنین برای تحلیل موضوع، چارچوب نظری مورد استفاده در این پژوهش، نظریه گوستاو اسپینگ-اندرسن و بر اساس ویژگی‌های اساسی است که وی برای دولت‌های رفاه نوردیک در نظر می‌گیرد.

مسئله دولت رفاه و وظایف رفاهی که دولت‌ها بر دوش خود دارند، به رغم افول دولت رفاه پس از بحران‌های دهه‌ی ۱۹۷۰ همچنان حائز اهمیت است، زیرا حتی دولتی که ما آن‌ها را دولت رفاه نیز نمی‌نامیم، در جهت تأمین رفاه عمومی شهروندان، کاهش نابرابری، امنیت عمومی و ... حداقلی از وظایف اجتماعی را در قبال شهروندان خود تقبل کرده‌اند. از طرفی دولت رفاه سوئد از ابتدای تأسیس تا به امروز، با وجود بحران‌هایی که در دهه‌های ۱۹۷۰ و اوایل دهه ۱۹۹۰ از سر گذراند و تعدیل‌های انجام گرفته در این نوع دولت رفاه که به مدل سوئدی معروف است، اغلب به عنوان یک نمونه آرمانی دولت رفاه شناخته می‌شود. این پژوهش در پی این است که بحران‌هایی مانند همه‌گیری یک بیماری جهانی، چه تأثیری بر کارکردهای این نوع دولت رفاه که مسئولیتی همه‌جانبه برای خود در تأمین اشتغال کامل، مراقبت‌های اجتماعی و برابری در نظر گرفته است، داشته است. زیرا از این طریق می‌توان عملکرد دولت رفاه سوئد به عنوان یکی از نمونه‌های برجسته دولت رفاه در کارکردهای محوری خود را در زمان بحران سنجید و این مسئله می‌تواند راهگشای پژوهش‌های آتی در رابطه با آینده دولت رفاه به طور کلی، دولت رفاه سوئد، نقاط قوت و ضعف دولت‌های رفاه و به طور ویژه دولت رفاه سوئد باشد.

پیشینه پژوهش

با توجه به این نکته که همه‌گیری کووید-۱۹ پدیده‌ای نسبتاً جدید است؛ ادبیات پژوهشی در حوزه تأثیرات همه‌گیری، دارای غنای کم‌تری نسبت به سایر موضوعات است. با این

حال با توجه به اهمیت موضوع تعدادی از پژوهش‌ها به این موضوع پرداخته‌اند. از جمله کتاب «واکنش‌های رفتار عمومی به سیاست‌گذاری در طول همه‌گیری: دیدگاه‌های مقایسه‌ای در رابطه با سیاست‌های استفاده از ماسک»^۱ نوشته‌ی نوریکو سوزوکی^۲ و خاویر ملت^۳، سوسومو آناکا^۴، ماساهیسا اندو^۵ یک مطالعه تطبیقی از رفتار افراد در استفاده از ماسک در پاسخ به سیاست‌های دولت‌ها در اروپا، امریکای شمالی و کشورهای آسیایی ارائه می‌کند و به بررسی سیاست‌گذاری و تأثیر آن بر افکار عمومی در این کشورها از طریق مطالعه تطبیقی می‌پردازد و تفاوت‌های سیاسی در افکار عمومی در مورد اقدامات انجام‌شده علیه کووید-۱۹ را مطرح می‌کند.

در مقاله «تأثیرات کووید-۱۹ بر بازار کار در سوئد و همسایگان: شواهدی از داده‌های اداری»^۶ نوشته‌ی استفن ژورانک^۷، یورگ پاتزولد^۸، هانس وینر^۹ و فلوریس زوتمن^۱ مقاله به بررسی تأثیر سیاست‌های مداخله در بازار کار، بر مبارزه همه‌گیری کووید-۱۹ در سوئد و کشورهای همسایه آن می‌پردازد و نتیجه می‌گیرد که بازار کار در هر چهار کشور آسیب‌دیده است و قرنطینه از نظر عملکرد بازار کار هزینه دارد و کشورهایی که قرنطینه را اعمال کردند از نظر کاهش فشار بر سیستم درمانی و کاهش مرگ و میر موفق بودند؛ اما بازار کار آن‌ها بیشتر از سوئد آسیب دید، اما سوئد به دلیل عدم اعمال قرنطینه وضعیت بهتری از نظر عملکرد بازار کار داشت. بنجامین برن^۱، الکساندر م. دیتریش^۱ در مقاله

1 Public Behavioural Responses to Policy Making during the Pandemic Comparative Perspectives on Mask-Wearing Policies

2 Noriko Suzuki

3 Xavier Mellet

4 Susumu Annaka

5 Masahisa Endo

6 Labor market effects of COVID-19 in Sweden and its neighbors: Evidence from administrative data

7 Steffen Juranek

8 Jörg Paetzold

9 Hannes Winner

1 Floris Zoutman

1 Benjamin Born

1 Alexander M. Dietrich

«تأثیر قرنطینه: خلاف واقع برای سوئد»^۱ در یک مطالعه کمی به تعیین کمیت اثر قرنطینه بر مرگ و میرهای کووید-۱۹ با مطالعه مورد سوئد پرداخته‌اند.

مقاله «دولت‌های رفاه نوردیک-هنوز پابرجا هستند یا در برابر بحران کووید-۱۹ تغییر کرده‌اند؟»^۲ نوشته بنت گریو،^۳ پائولا بلومکوئیست،^۴ بیورن هویندن،^۵ مینا ون گرون به این موضوع پرداخته است که دولت‌های رفاهی نوردیک چگونه به چالش‌های رفاهی در پی همه‌گیری پاسخ داده‌اند و شباهت‌ها و تفاوت‌های اصلی آن‌ها در هنگام مقابله با این بحران چه بوده است. یافته‌های مقاله نشان می‌دهد کشورهای نوردیک اغلب از تقاضا به عنوان راهی برای مقابله با بحران اقتصادی استفاده می‌کنند و در زمان کمبود تقاضا برای نیروی کار، سیاست مالی انبساطی همراه با یک سیاست فعال بازار کار، اصل محوری بوده است. به نظر می‌رسد این امر در طول بحران تقویت شده است؛ زیرا تمرکز بر تقاضا بوده است و کمتر بر روی اقدامات جانبی عرضه بوده است. این رویکرد تقاضا همچنان تأثیر مثبتی بر سرمایه اجتماعی و کاهش سختی بحران مالی دارد.

اوانجیو پتریدو^۶ در مقاله «سیاست و اداره در مواقع بحران: توضیح پاسخ سوئد به بحران کووید-۱۹»^۸ به چرایی اتخاذ واکنش لیبرال سوئد نسبت به شروع همه‌گیری در مقایسه با سایر کشورهای اروپایی می‌پردازد و نتیجه می‌گیرد که نحوه سیاست‌گذاری و اداره در سوئد منجر به پاسخ غیرمتمرکز در بحران شد و این واکنش غیرمتمرکز در پیوند با اعتماد سیاسی بالا اتفاق افتاد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

1 The lockdown effect: A counterfactual for Sweden

2 Nordic welfare states—still standing or changed by the COVID-19 crisis?

3 Bent Greve

4 Paula Blomquist

5 Bjørn Hvinden

6 Minna van Gerven

7 Evangelia Petridou

8 Politics and administration in times of crisis: Explaining the Swedish response to the COVID-19 crisis

پر ال. بایلوند^۱ و مارک دی. پاکارد^۲ (۲۰۲۱) در مقاله خود با عنوان «تفکیک قدرت و تخصص: شواهدی از خودکامگی متخصصان در واکنش سوئد به کووید-۱۹»^۳ به بررسی چرایی و چگونگی رویکرد منحصر به فرد سوئد نسبت به همه‌گیری می‌پردازند و نتیجه می‌گیرند که واکنش همه‌گیر سوئد، در حالی که بر اقدامات معتدل‌تر و مبتنی بر علم تکیه می‌کند، همچنان در سیاست واکنش به همه‌گیری کووید-۱۹ از مسئله «استبداد متخصصان» رنج می‌برد.

مقاله «اثرات بین‌کشوری و پاسخ‌های سیاستی به کووید-۱۹ در سال ۲۰۲۰: کشورهای نوردیک»^۴ نوشته دانیل وی. گوردوناب،^۵ کوئنتین گرافتونک،^۶ اشتاین ایوار اشتاینشمن^۷ (۲۰۲۱) به بررسی تطبیقی از آثار و پاسخ‌ها به همه‌گیری کووید-۱۹ در کشورهای نوردیک می‌پردازد و نتیجه می‌گیرد که اولاً سوئد نسبت به همسایگان نوردیک خود از نظر پیامدهای بهداشت عمومی همه‌گیری معزاست، دوم اینکه اگر سوئد مانند همسایگان خود بستن مرزهای هوایی را مد نظر قرار می‌داد، موارد مرگ و میر کاهش می‌یافت و سوم بین سرانه‌ی تلفات ناشی از کووید-۱۹ و عملکرد اقتصادی رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد. کتاب راهنمای آکسفورد درباره سیاست سوئد^۸ با ویراستاری ژان پیر^۹ (۲۰۱۸) به بررسی تغییرات عمیق در سیاست سوئد نسبت به گذشته‌ای که سوئد در هر مقایسه بین‌المللی با توجه به ویژگی‌های اساسی مدل رفاهی آن، برجسته بود می‌پردازد و تغییرات سیاست‌های رفاهی را نیز بررسی می‌کند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

1 Per L. Bylund

2 Mark D. Packard

3 Separation of power and expertise: Evidence of the tyranny of experts in Sweden's COVID-19 responses

4 Cross-country effects and policy responses to COVID-19 in 2020: The Nordic countries

5 Daniel V. Gordon

6 Quentin Grafton

7 Stein Ivar Steinshamn

8 The Oxford Handbook of SWEDISH POLITICS

9 JON PIERRE

برنارد ابینگهاوس^۱، لوکاس لهنر^۲ و الیاس نائومان^۳ (۲۰۲۲) در مقاله‌ای با عنوان «حمایت دولت رفاه در طول همه‌گیری کووید-۱۹: تغییر و تداوم در نگرش عمومی نسبت به سیاست‌های اجتماعی در آلمان»^۴ با توجه به اینکه همه‌گیری خطرات بهداشتی و درآمدی را افزایش داده است و مداخله دولت رفاه را می‌طلبد، به این موضوع می‌پردازد که وضعیت همه‌گیری بر حمایت دولت رفاه در آلمان چه تأثیری می‌گذارد و نتیجه می‌گیرد که منجر به تشدید نیازها به حمایت اجتماعی و ایجاد عدم اطمینان در مورد آینده گردید و در بحث‌های عمومی، به عنوان مقطعی حیاتی برای احیای دولت رفاه دیده شده است. در مقاله «کووید-۱۹: بررسی جامع همه‌گیرشناسی و پاسخ سیستم بهداشت عمومی در منطقه نوردیک»^۵ مهاک نندا، آشیما و راجش شارما^۶ (۲۰۲۱)، به بررسی همه‌گیرشناسی و پاسخ سیستم بهداشت عمومی دولت‌های نوردیک در واکنش به همه‌گیری کووید-۱۹ می‌پردازد و این بررسی را با استفاده از داده‌های مربوط به موارد مرگ و میر ناشی از کووید-۱۹ مرکز پیشگیری و کنترل بیماری‌های اروپا انجام می‌دهد.

همان‌طور که در بررسی موردی پیشینه پژوهش روشن گردید، به موضوع پژوهش در ادبیات پژوهشی فارسی پرداخته نشده است و در پژوهش‌های خارجی نیز، عموماً یا به کل به تأثیر همه‌گیری بر دولت رفاه سوئد و کارکردهای آن نپرداخته‌اند و یا در مواردی نادر، صرفاً به یکی از کارکردها مانند اشتغال پرداخته شده است. بنابراین با توجه به مباحث مطرح شده و با توجه به جایگاه دولت رفاه سوئد به عنوان یکی از نمونه‌های برجسته دولت رفاه سوسیال‌دموکراتیک و گستردگی تأثیرات همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ و اهمیت موضوع، خلأ پژوهشی مشاهده و ضرورت انجام این پژوهش مشخص می‌شود.

1 Bernhard Ebbinghaus

2 Lukas Lehner

3 Elias Naumann

4 Welfare state support during the COVID-19 pandemic: Change and continuity in public attitudes towards social policies in Germany

5 COVID-19: A Comprehensive Review of Epidemiology and Public Health System Response in Nordic Region

6 Mehak Nanda

7 Aashima and Rajesh Sharma

روش

روش پژوهش مورد استفاده در این پژوهش، مورد پژوهی است. این روش پژوهش که به نام روش مطالعه موردی نیز شناخته می‌شود؛ به بررسی عمیق یک فرد، سازمان، دولت-ملت، گروه یا جامعه خاص با مرزهای زمانی و مکانی مشخص و توضیح ویژگی‌های آن با استفاده از الگوی کیفی، کمی یا ترکیبی می‌پردازد (Ghasemi, 2020:652). الگوی مورد استفاده در این پژوهش کیفی است و در موارد نیاز، از تفسیر داده‌های موجود نیز استفاده می‌شود. با توجه به اینکه هدف، بررسی تأثیر بحران کووید ۱۹ بر دولت رفاه سوئد است، هم مرزهای مکانی و هم مرز زمانی که از ابتدای همه‌گیری تا زمان انجام پژوهش را در بر می‌گیرد، مشخص است. در روش مورد پژوهی، پژوهشگر از منابع اطلاعاتی هر چه بیشتر برای بررسی نظام‌مند استفاده می‌کند. در این روش منابع دست اول مصاحبه است و منابع دست دوم استفاده از اسناد موجود. همچنین در این پژوهش با توجه به عدم امکان استفاده از روش‌هایی مانند مصاحبه، با استفاده از اسناد موجود و اطلاعات در دسترس، به بررسی آثار همه‌گیری بر کارکردهای دولت رفاه پرداخته می‌شود. به علاوه یکی از اصول روش مورد پژوهی انتخاب یک مورد خاص و بررسی آن موضوع از جنبه‌های متعدد است، این پژوهش نیز در پرسش خود، به دنبال بررسی تأثیر همه‌گیری بر جنبه‌های مختلف دولت رفاه سوئد است.

چارچوب نظری

گوستاو اسپینگ-اندرسن، یکی از نظریه‌پردازان مهم در زمینه دولت رفاه است. او دولت‌های رفاه را در کتاب «سه جهان سرمایه‌داری رفاهی» به سه گروه لیبرال، شراکتی و سوسیال‌دموکرات تقسیم می‌کند. در نوع رژیم سوسیال‌دموکراتیک، اصول همگانی بودن و کالا زدایی از حقوق اجتماعی به طبقات متوسط نیز تعمیم داده شده است. در این رژیم، ترویج برابری با بالاترین استانداردها مهم است و مشارکت کامل کارگران در حقوقی

۱ کالا زدایی به معنای مصونیت افراد از وابستگی به بازار است و میزان کالایزدایی تعیین می‌کند افراد تا چه حد می‌توانند استاندارد زندگی اجتماعی قابل قبولی را مستقل از مشارکت در بازار حفظ کنند. یکی وظایف اصلی دولت رفاه سوئد ایجاد مصونیت حقوق اجتماعی از وابستگی به بازار است.

مشابه حقوق طبقات متوسط تضمین می‌شود. این مدل بازار را از بین می‌برد و در نتیجه یک همبستگی اساساً همگانی به نفع دولت رفاه ایجاد می‌کند. همه در سود به همه وابسته هستند و احتمالاً همه احساس موظف بودن به پرداخت خواهند کرد. این نوع دولت رفاه هم بازار و هم خانواده سنتی را مورد توجه قرار می‌دهد، در نتیجه مسئولیت مستقیم مراقبت از کودکان، سالمندان و افراد درمانده را بر عهده می‌گیرد.

شاید بارزترین ویژگی رژیم سوسیال دمکراتیک آمیختگی رفاه و کار باشد. یعنی هم متعهد به تضمین اشتغال کامل است و کاملاً به دستیابی به آن وابسته است. از یک طرف، حق کار دارای جایگاهی برابر با حق حمایت از درآمد است. از سوی دیگر، هزینه‌های هنگفت حفظ یک نظام رفاهی همبستگی، جهان‌شمولی و کالایی‌زدایی به این معناست که باید مشکلات اجتماعی را به حداقل رساند و درآمد را به حداکثر رساند. این بدیهی است که بهترین کار با اکثر افراد شاغل و کمترین میزان ممکن از طریق نقل و انتقالات اجتماعی انجام می‌شود (Esping-Andersen, 1989). از آنجا که هسته اصلی این پژوهش را دولت رفاه تشکیل می‌دهد، برای چارچوب نظری نظریه دولت رفاه اسپینگ-اندرسن در نظر گرفته می‌شود.

پس از اسپینگ-اندرسن نظریه‌پردازان دیگری نیز به طیف‌بندی گونه‌های رفاهی پرداختند و جز افزودن گونه مدیترانه‌ای (جنوبی) به این تقسیم‌بندی، ویژگی جدیدی به گونه سوسیال‌دموکرات نیفزودند (Pierson, Castles, & Naumann, 1399:101). بنابراین همچنان تقسیم‌بندی اسپینگ-اندرسن و ویژگی‌هایی که برای هر یک از دسته‌های دولت‌های رفاه ذکر کرده است، از اعتبار بالایی برخوردار است و در این پژوهش نیز از نظریه وی در کتاب «سه جهان سرمایه‌داری رفاهی» استفاده می‌شود. اسپینگ-اندرسن تأکید می‌کند که با وجود اینکه دولت‌های رفاه خوشه‌بندی می‌شوند، اما باید بدانیم که هیچ مورد خالص واحدی وجود ندارد. کشورهای اسکاندیناوی ممکن است عمدتاً سوسیال دمکراتیک باشند، اما عاری از عناصر مهم لیبرال نیستند. با این حال اسپینگ-اندرسن سوئد را در گروه دولت‌های رفاه اسکاندیناوی با ویژگی‌هایی که پیش‌تر ذکر شد، قرار می‌دهد.

با توجه به فرضیه پژوهش: «بحران بازار کار و برقراری قرنطینه حاصل از همه‌گیری کووید-۱۹ موجب افزایش اقدامات حمایتی در بازار کار، افزایش هزینه‌های دولت رفاه و افزایش نابرابری‌های اجتماعی در دولت رفاه سوئدی شده است.» در حقیقت این پژوهش در پی بررسی تغییراتی است که همه‌گیری کووید-۱۹ در دولت رفاه سوئد ایجاد کرده است. به عبارتی کشف تغییراتی مدنظر است که بحران همه‌گیری کووید-۱۹ در کارکردهای اصلی دولت رفاه سوئد ایجاد کرده است. کارکردهایی که توسط اسپینگ-اندرسن برای دولت‌های رفاه سوسیال‌دموکرات نوردیک تشریح شده است. کارکردهایی چون تعهد به ایجاد برابری، تعهد به عهده گرفتن مسئولیت مستقیم اجتماعی در مراقبت از کودکان، سالمندان و بیماران و همچنین تعهدی که به تضمین اشتغال کامل دارد.

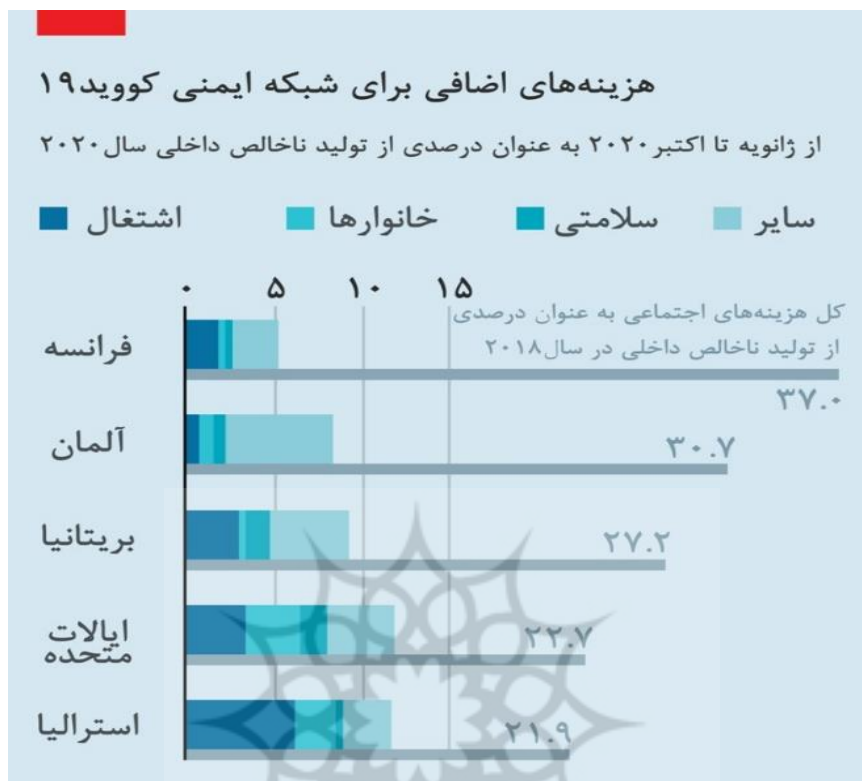
بحران کووید-۱۹ و قرنطینه موجب تعطیلی مشاغل در سوئد شد و دولت رفاه این کشور برای مقابله با این بحران، دست به افزایش مزایای بیکاری در طول بحران زد، همان‌طور که اسپینگ-اندرسن شرح می‌دهد دولت رفاه سوسیال‌دموکرات در عین اینکه متعهد به تضمین اشتغال کامل است، از سوی دیگر کاملاً به دستیابی به آن وابسته است. از یک طرف، حق کار دارای جایگاهی برابر با حق حمایت از درآمد است و از سوی دیگر، هزینه‌های هنگفت حفظ یک نظام رفاهی همبستگی، همگانی بودن و کالایی زدایی به این معناست که باید مشکلات اجتماعی را به حداقل رساند و درآمد را به حداکثر رساند. این بدیهی است که بهترین کار با اکثر افراد شاغل و کمترین میزان ممکن نقل و انتقالات اجتماعی انجام می‌شود. با این وجود دولت رفاه سوئد با توجه به مسئولیت مستقیم خود در مراقبت از کودکان و سالمندان دامنه مراقبت‌های اجتماعی را نیز در طول بحران افزایش داد. از طرفی با توجه به اینکه طبق گونه شناسی اسپینگ-اندرسن این نوع دولت رفاهی تعهد به برابری دارد، پژوهش در پی بررسی علت افزایش نابرابری در طول بحران نیز است. گرچه در مقیاس جهانی همچنان این نابرابری، نرخ پایینی دارد. بنابراین نظریه‌ی اسپینگ-اندرسن در رابطه با دولت‌های رفاه سوسیال‌دموکرات اسکاندیناوی و کارکردهای آن، مطابق با فرضیه پژوهش است و قابلیت کاربست در این پژوهش را دارد.

تأثیر همه‌گیری کووید ۱۹ بر دولت‌های رفاه شمال اروپا

بحران کووید ۱۹ که در چین شروع شده بود، به سرعت به سایر مناطق جهان سرایت کرد. قاره اروپا به سرعت به یکی از مراکز عمده شیوع این بیماری همه‌گیر تبدیل شد. اگرچه این بحران در وهله اول به عنوان یک بحران بهداشتی تلقی می‌شد؛ اما به زودی مشخص شد که این بحران یک بحران چندوجهی و گسترده است و در کنار بعد بهداشتی بحران، به سرعت وجوه اجتماعی، اقتصادی و سیاسی این بحران آشکار شد (Sabbaghian, 2020:126). قبل از همه‌گیری، مفهوم وستفالی دولت ملی با حاکمیت مطلق بر شهروندان در درون مرزهای ملی بسته به وسیله سه روند اینترنت و دیجیتال‌سازی فراملی، افزایش تجارت آزاد و همچنین جریان جهانی و تحرک آزادانه انسان‌ها به چالش کشیده شده بود؛ اما بیماری کووید ۱۹ این روند را معکوس کرد و منجر به بازگشت مرزهای ملی اروپایی در واکنش به این همه‌گیری گشت (Sabbaghian & Sarvestani, 2021:303). در واقع با بحران کووید ۱۹ بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته شروع به بررسی فعال‌تر ایده‌های کینزی و کاربردهای آن‌ها کردند (Baghirzade, 2021:58). و مسئله دولت رفاه و کارکردهای آن بار دیگر مطرح گردید.

با وجود افول دولت‌های رفاه، با رکود و تورم دهه ۱۹۷۰ و کاهش مزایا و افزایش مشوق‌های کار و جایگزینی همگانی بودن مزایای اجتماعی با آزمون‌های استطاعت مالی و مشروط بودن مزایا، با شروع همه‌گیری کووید ۱۹، دولت‌ها تلاش کردند هزینه کنند و آزمون‌های استطاعت مالی و سایر سازوکارهای قبل از بحران را کنار بگذارند. نتیجه، افزایش قابل توجه در تعداد و هزینه اقدامات شبکه ایمنی بود. کشورهایی که معمولاً هزینه زیادی برای حمایت اجتماعی می‌کنند، نسبتاً کم‌تر برای بودجه اضطراری هزینه می‌کنند. از زمان شروع همه‌گیری کشورها بیش از ۱۳٫۸ تریلیون دلار (۱۳٫۵ درصد از کل تولید ناخالص جهانی) بودجه‌ی اضطراری تعیین کردند که بیش از چهار برابر حمایت ارائه شده در طول بحران مالی است. نمودار زیر نشان می‌دهد که تقریباً تمام هزینه را کشورهای ثروتمند انجام داده‌اند (Economist, 2021):

نمودار ۱. هزینه‌های اضافی برای شبکه ایمنی کووید ۱۹

منبع: (Economist, 2021)

سیاست‌های اجتماعی در مقابله با گسترش کووید-۱۹ بسیار مهم بوده‌اند و تأثیر بزرگی در کاهش انتشار بیماری و کنترل آن داشته‌اند. این سیاست‌ها علاوه بر مداخلات غیر دارویی، شامل تدابیر بهداشتی و مراقبت‌های بلندمدت نیز بوده‌اند. همچنین، سیاست‌های اجتماعی می‌توانند نابرابری‌های ناشی از این همه‌گیری را کاهش دهند. بنابراین، حفظ انسجام اجتماعی و تقویت قبول و پذیرش اقدامات قرنطینه توسط دولت رفاه امری ضروری است (Ebbinghaus, et al, 2022:298). این همه‌گیری بار دیگر نشان داد دولت‌های رفاه چقدر برای پایداری اقتصاد جهانی حیاتی هستند. دولت رفاه با حمایت از شهروندان آنان را از آسیب‌های پیش‌آمده حفظ می‌کند و وابستگی آن‌ها به بازار جهانی را کاهش می‌دهد. این همه‌گیری باعث شد افراد با خطرات اجتماعی جدی، به ویژه در زمینه سلامت و مسائل مالی، مواجه شوند. دولت رفاه به طور عمومی میزان خطری که افراد جامعه با آن

روبرو هستند را تعیین می‌کند. سیاست‌های اجتماعی قوی‌تر منجر به کاهش ادراک خطر و افزایش رفاه در جامعه می‌شوند (Baghirzade, 2021:58).

همچنین توجه به این نکته ضروری است که هزینه‌های رفاهی، در میان رژیم‌های رفاهی، متفاوت بود. جدول زیر هزینه‌های اجتماعی اضافی را توسط رژیم‌های رفاهی سوسیال‌دموکرات، محافظه‌کار، لیبرال، اروپای جنوبی و آسیای شرقی نشان می‌دهد:

جدول ۱. هزینه‌های اجتماعی اضافی توسط رژیم‌های رفاهی

نوع دولت رفاه	میانگین تولید ناخالص داخلی	انحراف استاندارد تولید ناخالص داخلی
سوسیال دموکراتیک	۲/۹۷	۶/۹۷۶
محافظه کار	۶/۳۰۶	۲/۴۱۹
لیبرال	۱۰/۴۰۳	۲/۶۲۴
اروپای جنوبی	۶/۰۶۹	۳/۲۹۲
اروپای شرقی	۲/۴۹۷	۱/۸۱۳
آسیای شرقی	۸/۲۸۲	۷/۵۰۵
جمع	۶/۲۰۲	۳/۸۵

منبع: (Noh, et al, 2022:397)

تفاوت‌های بین کشورها در سطح هزینه‌های اجتماعی اضافی، می‌تواند به انواع رژیم‌های رفاهی مرتبط باشد. به طور خاص رژیم‌های رفاهی لیبرال، به طور چشمگیری، بیشتر و به همان میزان به طور قابل توجهی رژیم‌های سوسیال‌دموکراتیک کم‌تر از سایر رژیم‌های رفاهی هزینه کرده‌اند (Noh, et al, 2022:401).

هرچند همه‌گیری کووید ۱۹، از لحاظ اقتصادی، درآمد بسیاری از افراد و کسب و کارها را تحت تأثیر قرار داده است، اما کشورهای نوردیک، با داشتن سیستم‌های حمایت اجتماعی قوی، توانسته‌اند برای کاهش تأثیرات منفی همه‌گیری کووید ۱۹، موفق عمل کنند. این کشورها به عنوان دولت‌های رفاه سخاوتمند با همگنی بالا و سهم زیاد هزینه‌های اجتماعی و هزینه‌های اجتماعی عمومی شناخته شده‌اند. در زمان همه‌گیری، کشورهای نوردیک موفق شدند میزان ابتلا و مرگ و میر را کاهش دهند و هم‌زمان از نوسانات گسترده اقتصاد خود، به مراتب بهتر از میانگین منطقه یورو جلوگیری کنند (Suzuki, et al, 2022).

همچنین سیستم بهداشت عمومی در کشورهای نوردیک، قوی و انعطاف‌پذیر است و با ویژگی‌هایی چون بودجه مبتنی بر مالیات، دسترسی همگانی، و پوشش جامع متمایز می‌گردد. همچنین در کشورهای نوردیک اعتماد به نهادهای دولتی، در بالاترین حد قرار دارد و مقامات تلاش کرده‌اند این اعتماد را با انجام تلاش‌های چندوجهی برای سرکوب، مهار و کاهش شیوع ویروس کووید-۱۹ حفظ کنند. دولت در تمام کشورهای شمال اروپا هزینه‌های درمان بیماران کووید-۱۹ را تقبل کرده است (Nanda & Sharma, 2021:290).

با این حال در میان کشورهای توسعه‌یافته، کشورهای نوردیک، کم‌ترین تعداد اقدامات جدید را برای حمایت از شهروندان خود اتخاذ کرده‌اند. این به این دلیل نیست که آن‌ها کم‌تر به مردم خود اهمیت می‌دهند، برعکس، به دلیل تنوع زیاد و پوشش گسترده برنامه‌های اجتماعی موجود-که به افراد اجازه می‌دهد (از همه طبقات اجتماعی) در شرایط مختلف، استاندارد زندگی مناسبی را حفظ کنند، این کشورها نیازی به متوسل شدن به اقدامات فوق‌العاده برای مبارزه با وضعیت فعلی ندارند؛ زیرا دولت، تطبیق‌پذیری و انعطاف‌پذیری آن‌ها را در برابر شرایط اضطراری بیمه کرده است (Baghirzade, 2021:60). دولت‌های رفاه نوردیک به دلیل رویکرد همگانی و همه‌جانبه خود در زمینه رفاه و داشتن پیشینه طولانی در سیاست‌های فعال بازار کار، به عنوان ابزاری در برابر بحران‌های اقتصادی با تأثیر نامطلوب بر اشتغال شناخته شده‌اند. این کشورها یک سنت پیشینه طولانی در اتخاذ رویکردهای برابری طلبانه قوی داشته‌اند. همچنین کشورهای شمال اروپا قبل از بحران نیز در وضعیت اقتصادی قوی‌ای قرار داشتند، همان‌طور که در جدول دونشان داده شده است. هر چهار کشور دارای تولید ناخالص داخلی بالاتر از متوسط برای هر ساکن بودند (Greve, et al, 2020:2).

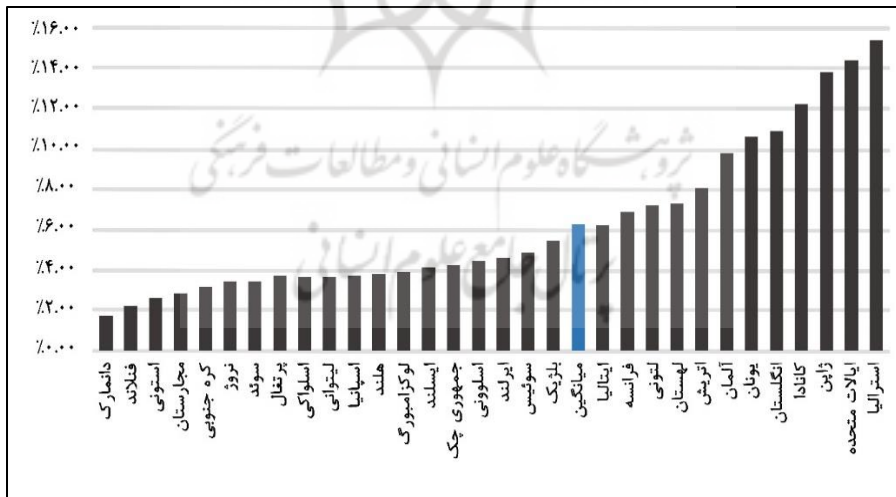
جدول ۲. شاخص های اقتصادی پایه (قبل از کووید ۱۹)

تولید ناخالص داخلی سرانه بر اساس برابری قدرت خرید در ۲۰۱۹ (دلار آمریکا)	نرخ بیکاری در ژانویه ۲۰۲۰	مازاد/کسری بودجه در ۲۰۱۹ (بر اساس تولید ناخالص داخلی)	بله تولید ناخالص داخلی در ۲۰۱۹
۵۲/۸۹۸	۴/۹	۳/۶۶	۴۸(۲۰۱۸)
۴۵/۹۶۷	۶/۸	-۱/۱۴	۷۰
۶۲/۰۷۹	۳/۷	۶/۳۹	۴۷
۵۰/۶۰۷	۷/۲	۰/۴۹	۴۶
۴۲/۹۳۷	۵/۳	-۲/۶۶ (۲۰۱۸)	۷۹

منبع: (Greve, et al, 2020:2)

بر همین اساس، کشورهای نوردیک به دلیل اینکه دارای دولت های رفاهی توسعه یافته هستند، سطوح نسبتاً پایینی از افزایش هزینه های اجتماعی را -با توجه به نمودار دو- از خود نشان دادند.

نمودار ۲. هزینه های اجتماعی اضافی به عنوان درصدی از تولید ناخالص داخلی در پاسخ به کووید ۱۹ به تفکیک کشورهای سازمان توسعه و همکاری اقتصادی

منبع: (Noh, et al, 2022:396)

کشورهای نوردیک، اصول کلیدی رفاهی خود را از جمله مزایای رفاهی همگانی و گسترده برای افراد آسیب‌پذیر، در طول همه‌گیری، با تقویت و گسترش سیاست‌های اجتماعی موجود حفظ کردند (Noh, et al, 2022:401).

در واقع پاسخ‌های سیاستی در دانمارک، سوئد، فنلاند و نروژ، منعکس‌کننده تأکید بلندمدت سیاست رفاهی آن‌ها بر شمول تضمین‌شده توسط دولت در این کشورهاست. از این منظر، پاسخگویی به بحران همه‌گیری کووید-۱۹ از نظر جهت‌گیری سیاستی، نیاز به تغییر عمده‌ای نداشته است، اگرچه تحولات جدیدی رخ داد (Béland & Cantillon, 2021:255) و با توجه به اینکه دولت‌ها نیاز به تمدید انتقال‌های دولتی موجود و انجام اقداماتی جدید برای کاهش تأثیر منفی مورد انتظار همه‌گیری بر درآمد افراد، سلامت آن‌ها و مشاغل دیدند، در پیروی از کشورهای دیگر، دست به افزایش میزان، گستردگی و دسترسی به انتقال‌های دولتی به افراد، زدند. سوئد نیز در میان کشورهای شمال اروپا، اقدامات حمایتی جدید و قابل‌توجهی مانند کمک‌هزینه کار کوتاه‌مدت^۱ را برای حفظ مشاغل معرفی کرد (Adermon, et al, 2022:1).

پس از همه‌گیری کووید-۱۹، دولت سوئد هیچ‌گونه قرنطینه‌ای اعمال نکرد و از کسب و کارها نخواست که به طور موقت کار خود را تعطیل کنند. در عوض مجموعه بسیاری محدودی از محدودیت‌ها را صادر کرد (Etzioni, 2021:59). در واقع در طول همه‌گیری، سوئد رویکردی متمایز از سایر کشورها اتخاذ کرد و از تعطیلی کسب و کارها، تعطیلی مدارس و اجبار ماسک‌خودداری می‌کرد. با این حال، اقتصاد سوئد بهتر از کشورهای مشابه از همه‌گیری عبور کرد و برخلاف سایر کشورها، دانش‌آموزان مدارس ابتدایی دچار افت یادگیری نشده‌اند. به نظر نمی‌رسد که این مزایا به قیمت سلامتی انسان تمام شده باشد؛ زیرا کل مرگ و میرهای اضافی در سوئد کمتر از هر کشور اروپایی دیگری در طول سه سال همه‌گیری (۲۰۲۰-۲۰۲۲) بوده و این میزان کمتر از نصف ایالات متحده امریکا است (Norberg, 2023).

تصمیم دولت سوئد برای باز ماندن به دلیل ویژگی تاریخی قانون اساسی سوئد بود که به دولت اجازه نمی‌دهد در زمان صلح وضعیت اضطراری اعلام کند (Nanda &

1 short-time work (STW)

(Sharma, 2021:290). به علاوه سیستم سیاسی و اداری سوئد، متشکل از ادارات، مناطق و مقامات محلی با استقلال گسترده از سیستم سیاسی مرکزی است. وزارتخانه‌ها توسط قانون اساسی برای دخالت در مناطق و امور مقامات محلی محدود شده‌اند. سیستم سیاسی سوئد، اساساً یک سیستم سخت‌گیرانه بالا به پایین، سلسله‌مراتبی با فرآیندهای کنترل و فرمان قوی نیست (Christensen, et al, 2022:1-12).

تأثیر همه‌گیری بر اشتغال و سیاست‌های بازار کار در سوئد

مانند بسیاری از کشورها سوئد نیز در نتیجه همه‌گیری، کاهش شدید رشد اقتصادی را تجربه کرد. تولید ناخالص داخلی ۳,۲ درصد در سال ۲۰۲۰ کاهش یافت و بیکاری از حدود ۷ درصد در ژانویه ۲۰۲۰، به ۸,۳ درصد در پاییز ۲۰۲۱، افزایش یافت (Ellison, et al, 2022:6). فعالیت اقتصادی در سوئد، تقریباً به اندازه سایر کشورهای شمال اروپا کاهش یافت. تولید در موج اول همه‌گیری در بهار سال ۲۰۲۰ به شدت کاهش یافت؛ اما با وجود ورود موج دوم در پایان سال، به سطح اولیه در ۲۰۱۹ بازمی‌گردد. به طور کلی یک رکود ناگهانی اتفاق افتاد با این حال نسبت به سایر کشورها در این دوره، کم‌تر چشم‌گیر است (Akermon & Ekholm, 2022:7).

تجدید حیات و ویروس در پاییز ۲۰۲۰ به جز در بخشی از فعالیت‌های مربوط به بخش‌های گردشگری، پذیرایی و رستوران، بر فعالیت‌های اقتصادی تأثیر محدودتری داشت. با توجه به کاهش فعالیت اقتصادی، هر چهار کشور نوردیک از جمله سوئد، دچار اختلالات قابل توجهی در بازار کار شدند. همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده شد؛ میزان نرخ بیکاری ماهانه از فوریه ۲۰۲۰ را نشان می‌دهد و آن را در مقایسه با نرخ‌های هفت ماه اول رکود بزرگ به عنوان راهی برای نشان دادن تأثیر بحران بر جنبه‌های اصلی کشورهای رفاه شمالی مقایسه می‌کند. در هر چهار کشور، نرخ بیکاری در عرض چند ماه بین یک تا دو درصد افزایش یافته، اما سرعت افزایش بسیار سریع‌تر از آنچه در دوران رکود بزرگ تجربه شده، رخ داده است (Greve, et al, 2020:3).

اقدامات سیاستی اتخاذ شده از جانب دولت سوسیال‌دموکرات سوئد برای محافظت از اقتصاد و معیشت در طول همه‌گیری از دو مسیر اصلی پیروی کرد: کمک اصلی به شرکت‌ها در قالب وام و اعتبار مالیاتی و یارانه و هزینه‌های دستمزد از طریق یک طرح

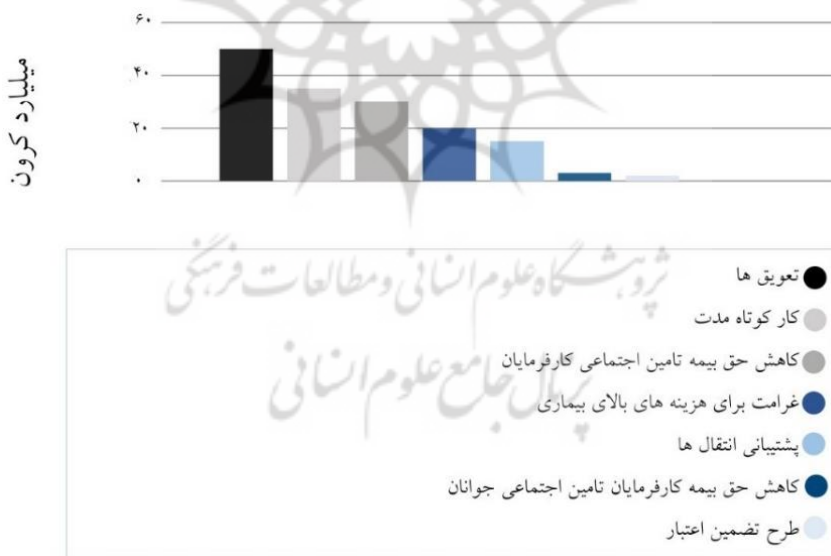
کار کوتاه‌مدت با بودجه دولتی. تا ژوئن ۲۰۲۱، ۶۰۰ هزار نفر تحت پوشش این کمک‌هزینه قرار گرفتند که معادل ۱۸ درصد از کل کارکنان بخش خصوصی است. طرح کار کوتاه‌مدت سوئد در مقایسه بین‌المللی، نسبتاً سخاوتمندانه توصیف شده است. از این جهت که تقریباً کل بخش خصوصی، از جمله کارگران پاره‌وقت و کسانی که در آژانس‌های موقت، مشغول به کار بوده‌اند، در بر می‌گیرد (Ellison, et al, 2022:6). این برنامه می‌توانست در زمانی مورد استفاده قرار گیرد که شرکت‌ها در نتیجه همه‌گیری با چالش‌های مالی یا تولیدی موقتی مواجه شوند. طبق این برنامه، کارکنان می‌توانند ساعات کاری خود را تا ۸۰ درصد کاهش دهند و دولت در اینجا حمایت مالی ارائه دهد. این حمایت مالی، هزینه‌های کارفرما برای پرسنل را تا حدود ۷۰ درصد کاهش می‌دهد، در حالی که کارکنان بیش از ۸۰ درصد از حقوق اولیه خود را حفظ می‌کنند (Juraneck, et al, 2020:517).

در مجموع در پاسخ به شرایط ویژه ناشی از همه‌گیری کووید-۱۹، در سوئد اقدامات حمایتی مدنظر قرار گرفت که یکی از آن‌ها در حوزه بیمه بیکاری بوده است، زیرا افزایش شدید بیکاری تعدیل سیاست بیمه بیکاری را ضروری کرده بود. در این راستا، دولت در ۳۰ مارس ۲۰۲۰، پیشنهادهایی را برای تسهیل شرایط برخورداری از مقرری بیمه بیکاری (کاهش آستانه‌های مورد نیاز برای سابقه کار و پرداخت به طرح بیمه بیکاری) و همچنین افزایش موقتی سقف و مقدار پایه در صندوق بیمه بیکاری، ارائه کرد. به طور مشخص، به عنوان بخشی از بسته‌های حمایت از افرادی که مشاغلشان در اثر کووید-۱۹، آسیب‌دیده بود، موقتاً شرایط احراز مقرری بیمه بیکاری، تسهیل شد. تحت شرایط عادی، کارگران باید حداقل ۱۲ ماه عضو صندوق بیکاری باشند و حداقل ۸۰ ساعت در ماه به مدت حداقل ۶ ماه قبل از بیکاری شاغل باشند، تا واجد شرایط دریافت مقرری بیکاری شوند. اما در تغییرات موقتی جدید، کارگران تنها باید حداقل ۶۰ ساعت در ماه کار کرده باشند و فقط سه ماه عضو صندوق بوده باشند تا واجد شرایط دریافت مقرری بیکاری شوند. این تغییر به این دلیل انجام شد که بسیاری از کسانی که در اثر همه‌گیری کووید-۱۹ تعدیل شده بودند، اشتغال به مشاغل بی‌ثباتی (نظیر مشاغل فصلی یا پاره‌وقت)، داشتند. به این ترتیب افراد بیشتری تحت پوشش بیمه بیکاری قرار می‌گیرند و کسانی که اتصال ضعیف‌تری به

بازار کار دارند هم در این شرایط تحت پوشش قرار می‌گیرند. علاوه بر این، سقف مقرری برای صد روز نخست دوره برخورداری، از ۹۱۰ کرون به ۱۲۰۰ کرون در روز افزایش یافت. پس از آن، سقف مقرری بیکاری، از روز ۱۰۱ به بعد نیز در ماه می ۲۰۲۰ از ۷۶۰ کرون به هزار کرون در هر روز افزایش یافت. این امر، به معنی افزایش کفایت مزایا و امنیت درآمدی برای بیکاران است. برای تأمین مالی هزینه‌های این تغییرات، صندوق‌های بیمه بیکاری از دولت منابعی را دریافت می‌کنند. سایر اقدامات دولت رفاه سوئد در این حوزه، شامل حمایت بیشتر برای خدمات اشتغال عمومی (مانند افزایش منابع برای ارائه خدمات آموزشی و تحصیلی برای جویندگان کار) بوده است (Roshan, 2020:97).
 به علاوه در سوئد، شرکت‌ها حمایت مالی دریافت کرده‌اند تا بتوانند از بحران گذر کنند و از تعدیل نیرو اجتناب کنند. نمودار زیر پرداخت انواع خاصی از حمایت، تعویق‌های اعطاشده و ضمانت‌های صادرشده را نشان می‌دهد:

نمودار ۳. پرداخت انواع خاصی از حمایت، تعویق‌های اعطاشده و ضمانت‌های صادرشده در طول

همه‌گیری کووید ۱۹ در سوئد

منبع: (Ministry of Finance, 2021)

این اقدامات باعث کاهش هزینه‌ها، تقویت نقدینگی و بهبود دسترسی به منابع مالی برای شرکت‌ها شده است. کاهش موقت و اولیه مالیات برای مشاغل و کسب و کارها نیز در سال ۲۰۲۱ اجرا شده است. هزینه‌های استخدام با کاهش موقت سهم تأمین اجتماعی کارفرمایان برای افراد ۱۹ تا ۲۳ ساله و سایر گروه‌ها کاهش یافته است (Ministry of Finance, 2021).

در مجموع نرخ اشتغال در سوئد در آغاز همه‌گیری کاهش یافت، اما در ۲۰۲۱، مانند قبل از بحران، در میان بالاترین نرخ‌ها در اتحادیه اروپا قرار گرفت. اقدامات حمایتی، مانند سیستم کمک‌هزینه کار کوتاه‌مدت، نجات بسیاری از مشاغل را ممکن کرده است. سیستم‌های غرامت سوئد با میزان فعالیت، مرتبط است که به حفظ نرخ مشارکت نیروی کار در سطح بالا در طول بحران کمک کرده است. تقویت مزایای بیکاری نیز موجب بهبود امنیت مالی در طول بحران شده است (Ministry of Finance, 2021). با این حال، اگرچه بیماری همه‌گیر احتمال از دست دادن شغل را در همه بخش‌ها افزایش داد، بیشترین آسیب را در سوئد آن دسته از کارگران مشاغلی دیدند که کمترین دستمزدها را قبل از همه‌گیری دریافت می‌کردند. با در نظر گرفتن سایر ویژگی‌های جمعیتی، گروه‌های آسیب‌پذیری که بیشتر تحت تأثیر بحران قرار گرفتند، کارگران متولد خارج از اتحادیه اروپا و کارگران زیر ۳۰ سال هستند که این موضوع در بخش تأثیر همه‌گیری بر برابری مورد بررسی قرار می‌گیرد (Campa & Roine, 2021).

تأثیر همه‌گیری بر هزینه‌ها و خدمات دولت رفاه در سوئد

در ادبیات دانشگاهی و پژوهشی در رابطه با دولت رفاه، هزینه‌های اجتماعی به عنوان معیاری برای تلاش‌های دولت رفاه عنوان می‌شود. دهه‌های پس از جنگ جهانی دوم، دوران طلایی سرمایه‌داری و ظهور دولت رفاه ناشی از صنعتی شدن، گسترش حقوق اجتماعی، تغییرات جمعیتی و ... را رقم زد. مخارج اجتماعی به یکی از اجزای مهم چشم‌انداز اجتماعی-اقتصادی در کشورهای توسعه‌یافته تبدیل شد و از آن زمان به طور چشمگیری، بر فرآیندها و نتایج اقتصادی اثرگذار بوده است. در اقتصادهای توسعه‌یافته امروزی، بیش از نیمی از هزینه‌های عمومی به دولت رفاه و در اتحادیه اروپا بیش از نیمی از هزینه‌های عمومی به دولت رفاه اختصاص دارد (Tashevsk, et al, 2019:36).

در سوئد از زمانی که بیماری شروع به گسترش کرد، دولت و بانک مرکزی اقدامات زیادی را برای محافظت از سلامت و معیشت مردم انجام داده‌اند. در مجموع، ارزش اقدامات اقتصادی انجام شده تقریباً ۴۰۰ میلیارد کرون برای سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ است. این رقم معادل حدود ۴۰ هزار کرون به ازای هر ساکن است (Ministry of Finance, 2021). جداول زیر نشان‌دهنده هزینه‌های اضافی دولت برای مقابله با اثرات منفی همه‌گیری توسط دولت در سوئد در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ است:

جدول ۳. هزینه‌های اضافی دولت برای مقابله با اثرات منفی همه‌گیری توسط دولت رفاه سوئد در سال ۲۰۲۰

میلیارد کرون	۲۰۲۰	هزینه‌ها / کاهش‌ها
۳۵		اخراج‌های موقت
۳۲		دولت‌های محلی
۱۶		مزایای مرخصی استعلاجی
۳۳		کاهش مالیات بر درآمد
۶		پشتیبانی گردش مالی / درآمدی
۱۳		مزایای بیکاری و....
۸		تست ردیابی
۱۸		سایر
۱۶۱		کل

منبع: (Helgesson, et al, 2020)

علاوه بر این، حدود هزار میلیارد کرون در اشکال مختلف وام و ضمانت در دسترس قرار گرفته است. دولت رفاه سوئد برای مقابله با اثرات منفی این همه‌گیری، اقداماتی مانند اختصاص منابع به شهرداری‌ها و مناطق، حمایت‌های مالی از شرکت‌ها و افراد، افزایش فرصت‌های انتقال‌های اجتماعی انجام داد. همچنین، آخرین برآورد صندوق بین‌المللی پول از اقدامات حمایت مالی کشورها نشان می‌دهد که اقدامات سوئد به خوبی با اقدامات چندین کشور قابل مقایسه، به ویژه با سایر کشورهای شمال اروپا، مطابقت دارد. اقتصاد

سوئد در سال ۲۰۲۰ بسیار بهتر از بسیاری از کشورهای اروپایی دیگر با بحران کنار آمد و بهبود آن سریع‌تر بوده است. در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۱، تولید ناخالص داخلی سوئد به همان سطح قبل از بیماری همه‌گیر بازگشت. بدون یک سیاست مالی فعال و شبکه‌های ایمنی قوی، شرکت‌ها و کارگران باید بیشتر هزینه‌های تعطیلی را متحمل می‌شدند و این امر منجر به ورشکستگی و بیکاری گسترده می‌گردد. به طور مثال کمک‌هزینه کار کوتاه‌مدت موجب پایین آمدن روند کاهش اشتغال گردید. اقدامات اتخاذ شده در رابطه با همه‌گیری کووید ۱۹ بر اساس توافق‌نامه‌های سیاسی بین حزب سوسیال‌دموکرات سوئد، حزب مرکز، حزب لیبرال و حزب سبز صورت گرفته است (Ministry of Finance, 2021).

جدول ۴. هزینه‌های اضافی دولت برای مقابله با اثرات منفی همه‌گیری توسط دولت رفاه سوئد

در سال ۲۰۲۱

میلیارد کرون	۲۰۲۱	هزینه‌ها / کاهش‌ها
۱۳		اخراج‌های موقت
۴۹		دولت‌های محلی
۱۸		مزایای مرخصی استعلاجی
۲		کاهش مالیات بر درآمد
۱۹		پشتیبانی گردش مالی / درآمدی
۴۹		مزایای بیکاری و....
۲۳		تست‌های ردیابی و واکسن
۵۲		سایر
۲۲۴		کل

منبع: (Helgesson, et al, 2020)

به علاوه تمام هزینه‌های اضافی در مراقبت‌های بهداشتی و اجتماعی مرتبط با کووید ۱۹، توسط بودجه دولتی پوشش داده می‌شود. در طول سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱، ۲٫۲ میلیارد کرون توسط دولت برای افزایش تعداد موقعیت‌های دائمی در مراقبت از سالمندان اختصاص داده می‌شود. همچنین، یارانه ۳ میلیارد کرون به صورت هدفمند به مناطق (۲میلیارد) و شهرداری‌ها (یک میلیارد) برای هزینه‌های اضافی در مراقبت‌های بهداشتی و

اجتماعی ناشی از کووید ۱۹ اختصاص داده شد و یک میلیارد کرون برای افزایش هزینه‌های آزمایش تخصیص داده شد (Nanda, et al, 2021:2). به علاوه شهرداری‌ها و مناطق منابع قابل توجهی برای هزینه‌های اضافی ناشی از همه‌گیری دریافت کرده‌اند تا از مدیریت مراقبت‌های بهداشتی معوق حمایت کنند و پیامدهای از دست دادن درآمد مالیاتی ناشی از رکود را کاهش دهند. به این مناطق عمده‌ای اختصاص داده شده است تا آن‌ها را قادر به انجام آزمایش و ردیابی در مقیاس بزرگ و اجرای بزرگ‌ترین برنامه واکسیناسیون در تاریخ سوئد کنند. همچنین بودجه برای تقویت مراقبت از سالمندان و افزایش مهارت‌های کارکنان اختصاص داده شده است، به علاوه جامعه مدنی منابع بیشتری دریافت کرده و کمک‌هزینه مسکن برای خانواده‌های دارای فرزند به طور موقت افزایش یافته است. همچنین بودجه‌ای برای سازمان‌هایی که با کودکان در معرض خطر کار می‌کنند در نظر گرفته شده است (Ministry of Finance, 2021).

همچنین شایان ذکر است که سیاست‌گذاری‌های دولت رفاه سوئد در واکنش به همه‌گیری، شامل مجموعه‌ای از اقدامات برای تقویت موقت نهاد بیمه اجتماعی موجود نیز است. بیمه پرداخت دستمزد بیماری که معمولاً ۸۰ درصد از دست دادن درآمد را تا سقف جبران می‌کند، از چند طریق تأمین شد. شرایط اداری مانند گواهی‌های پزشکی و اولین روز صلاحیت حذف شد. دسترسی گروه‌های جدید مانند ناقلین مشکوک به ویروس کووید ۱۹ و گروه‌های پرخطر گسترش یافت. بیمه بیکاری با ارائه ۸۰ درصد جایگزینی درآمد، تقویت شد. سایر اقدامات شامل تسهیل شرایط برای واجد شرایط قرار گرفتن مانند مدت زمان کار و زمان عضویت در اتحادیه و افزایش جزئی سطوح مزایا بود. در مجموع، این سیاست‌های دولت رفاه، سیستم بیمه‌ی اجتماعی موجود را برای مقابله با چالش‌های همه‌گیری با افزایش سخاوت و دسترسی گسترش داد. از این نظر این اقدامات نشان‌دهنده ادامه سنت رفاهی سوئد، به عنوان یک دولت رفاه سوسیال‌دموکراتیک است که بر سیستم حفاظت همگانی به جای آزمون‌های صلاحیت و حمایت‌گزینی تأکید دارد. با این حال، در بخش خدمات اجتماعی اوضاع کمی متزلزل‌تر بود. هر دو بخش مراقبت‌های بهداشتی و اقامتی در سوئد تحت تأثیر همه‌گیری قرار گرفتند. این مراقبت‌ها در سوئد با بودجه مالیاتی و همگانی است و دسترسی به این خدمات را با هزینه کم برای همه شهروندان با

بودجه برابر ارائه می‌دهد، با این حال این سیستم به شدت غیرمتمرکز است و توسط ۲۱ دولت منطقه‌ای اداره می‌شود.

در سال ۲۰۱۹، سوئد ۱۱ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را صرف مراقبت‌های بهداشتی کرد که کمی بالاتر از میانگین اتحادیه اروپا است. با این حال همه‌گیری کووید-۱۹ سطح بالایی از فشار را به سیستم وارد کرد و در برخی نقاط، ضعف‌هایی آشکار شد. مهم‌تر از همه تعداد کم تخت‌های آی سی یو، کمبود کارکنان به ویژه در بخش‌های مراقبت‌های ویژه و کمبود فناوری پزشکی و تجهیزات حفاظتی پرسنل در اوایل همه‌گیری اتفاق افتاد. با این حال، سیستم مراقبت بهداشتی در سوئد، ظرفیت بالایی برای انعطاف‌پذیری در طول همه‌گیری از خود نشان داد، زیرا منابع اضافی از طریق دولت در دسترس قرار گرفت و به سرعت به درمان بیماران کووید-۱۹ اختصاص یافت. همچنین به طور مثال، عرضه تخت‌های آی سی یو تنها در چند ماه از ۵۰۰ به ۱۱۰۰ افزایش یافت. به علاوه ارزیابی‌ها نشان داد که مرگ و میر در میان بیماران بستری ناشی از کووید-۱۹، کم‌تر از سایر کشورهای اروپایی بوده است و در طول زمان کاهش یافته است که نشان‌دهنده وضعیت یادگیری سریع در سیستم است. بنابراین سیستم مراقبت‌های بهداشتی در سوئد، بحران را به خوبی مدیریت کرده است.

در بخش مراقبت‌های سالمندان عواملی مانند جابجایی زیاد کارکنان، آموزش کم کارکنان و رویه‌های بهداشتی نامناسب، منجر به عدم موفقیت در جلوگیری از گسترش ویروس در این بخش شده است و درصد بالای مرگ و میرها در این بخش رخ داده است. با این حال برای جبران انتقادات ناشی از کمبود نیروی ماهر در این بخش، دولت به همراه سایر شرکای اجتماعی اصلی در این بخش (انجمن مقامات محلی و مناطق سوئد، اتحادیه کارگران شهرداری) برنامه‌ای را در سال ۲۰۲۰ راه‌اندازی کردند تا آموزش شغلی و شرایط شغلی بهتر در مراقبت از سالمندان را تأمین کردند. انتظار می‌رود این برنامه ده هزار نفر از کارکنان را تحت پوشش قرار دهد. این اقدام نیز نمونه‌ای از اتکا به ویژگی‌های سنتی دولت رفاه سوسیال‌دموکراتیک یعنی روابط با شرکای اجتماعی است (Ellison, et al., 2022:6).

در بخش آموزش نیز با توجه به اینکه در سوئد، فقط آموزش عالی از دبیرستان تا دانشگاه به صورت مجازی برگزار شد و مدارس و مهدکودک‌ها بازماندند و کودکان با کوچک‌ترین علائم باید در خانه بمانند، والدینی که با فرزند بیمار در خانه می‌مانند، طبق قوانین عادی، حقوق مرخصی والدین دریافت می‌کنند. از آنجا که مراقبت‌های بهداشتی و دارو برای کودکان رایگان است و قیمت آن برای بزرگسالان به شدت کاهش یافته است، حمایت اضافی‌ای برای خرید خدمات مراقبت جایگزین وجود ندارد (Johansson, 2020:4).

تأثیر همه‌گیری بر برابری در سوئد

فاصله‌گذاری اجتماعی و تدابیر سیاسی جهت کنترل شیوع کووید-۱۹، علاوه بر تأثیر مثبت بر کنترل ویروس، تأثیر منفی بر مشاغل، کسب و کارها و نیازمندان به مراقبت داشته است (Noh, et al., 2022:392). افراد کم درآمد، خود اشتغال، کارگران روزمزد و زنان بیشترین آسیب را متحمل شده‌اند. گروه‌های فقیر، حاشیه‌نشین، مهاجران و گروه‌های آسیب‌پذیر به شدت تحت تأثیر قرار گرفته‌اند. نابرابری‌های اجتماعی نیز در نتیجه کووید-۱۹ برجسته شده است. در صورت عدم وجود سیاست‌های مؤثر، تأثیرات اقتصادی ویروس باعث افزایش فقر و احتمال ابتلا به بیماری می‌شود (Ashouri, 2020). سازمان بین‌المللی کار هم هشدار داده است که نابرابری و آسیب به اشتغال در گروه‌های اجتماعی مختلف، از جمله افراد بی‌امنیت شغلی، کارگران با درآمد پایین، زنان و مهاجران، افزایش یابد. بنابراین، نابرابری در حقوق و حمایت‌های اجتماعی می‌تواند عاملی برای آسیب‌پذیری افراد باشد (Shirali, 2020:78).

نتایج بازار کار در سوئد نیز نشان‌دهنده تفاوت‌های اجتماعی و قومیتی در درآمد است. در این حوزه، گروه‌های ضعیف‌تر، دو بار ضربه می‌خورند. کارگرانی که جوان‌ترین، فقیرترین، کم‌سوادترین و متولدین دورترین نقاط از سوئد هستند، با کاهش درآمدهای بیشتر (در برابر مقدار یکسان کاهش تولید) مواجه شدند. یک دلیل قابل قبول برای این موضوع این است که این کارگران دوره‌های استخدامی کوتاه‌تری نسبت به سایرین دارند که موجب می‌گردد تجربه کم‌تری داشته باشند و بر این اساس، زمانی که شرکت‌ها مجبور به تعدیل یا کوچک‌سازی می‌شوند، ناگزیر از اخراج این نیروها می‌شوند. علاوه بر این در

قانون حمایت از اشتغال سوئد، مفهوم «آخرین فرد استخدام شده، نخستین فردی است که اخراج می‌شود» مفهوم مهمی است (Akermon & Ekholm, 2022:14). بر همین اساس، گرچه برخی اقدامات ذکر شده در بخش‌های قبل -سیاست‌های بازار کار و خدمات رفاهی و اجتماعی- به نفع کارگرانی است که قراردادهای نامطمئن دارند، اما از آنجا که سیستم تأمین اجتماعی سوئد، تا حد زیادی بر اساس درآمد سازمان‌دهی و بر اساس درآمد محاسبه می‌شود، عموماً کارگران با قراردادهای کوتاه‌مدت یا درآمد نامنظم را مورد بی‌مهری قرار می‌دهد. این بدان معناست که این کارگران قبل از همه‌گیری کووید-۱۹، در بازار کار آسیب‌پذیر بودند و در صورت بیماری یا بیکاری در خطر دریافت مزایای ناچیز یا عدم دریافت مزایا بودند. به غیر از تغییرات در زمینه مقرری بیکاری، هیچ اقدامی در جهت بهبود وضعیت این کارگران صورت گرفته است (Johansson, 2020:4).

از طرفی از آنجا که از دست دادن مشاغل در طول همه‌گیری عمدتاً در صنایع خدماتی و خرده‌فروشی رخ داده است؛ افراد شاغل در این بخش‌ها (به ویژه جوانان، افراد کم‌مهارت و مهاجران) را به طور نامتناسبی تحت تأثیر قرار داده است. هیچ تفاوتی در اثرات اشتغال بین مردان و زنان در سوئد یافت نشده است که می‌تواند با عواملی مانند اشتغال بیشتر زنان در بخش دولتی و باز ماندن مدارس و پیش‌دبستانی‌ها توضیح داده شود. با این حال، همه‌گیری کووید-۱۹، نابرابری‌های اجتماعی را در سوئد آشکار کرده است و احتمالاً آن را تشدید می‌کند. به عنوان مثال، نشان داده شده است خطر ابتلا به کووید-۱۹ و مرگ و میر ناشی از آن در میان مهاجران از کشورهای با درآمد پایین یا متوسط بیشتر است. در سال ۲۰۲۰، ۲۰٪ از جمعیت سوئد در خارج از کشور متولد شده بودند، سهمی که در دهه‌های اخیر به دلیل ورود گروه‌های زیادی از پناهندگان از خاورمیانه و آفریقا به طور چشمگیری افزایش یافته است. افزایش مرگ و میر در میان گروه‌های مهاجر به عواملی مانند وضعیت بهداشتی اولیه ضعیف‌تر، ترتیبات زندگی پرجمعیت‌تر و اشتغال بیشتر در بخش‌هایی با عدم امکان دورکاری نسبت داده می‌شود (Ellison, et al., 2022:6).

Last in, First out:

این روش به این معنی است که افرادی که کم‌ترین مدت خدمت را دارند، ابتدا برای تعدیل انتخاب می‌شوند.

اگرچه ارزیابی دقیق این مسئله که آیا شیوع بیماری همه‌گیر منجر به ایجاد تفاوت قابل توجهی در میزان مرگ و میر برای گروه‌های مختلف از طبقات مختلف می‌شود، دشوار است. با این حال، یک مطالعه سوئدی نشان می‌دهد که افراد دارای رفاه کمتر، بیشتر در خطر مرگ قرار دارند (از جمله داشتن سطح تحصیلات پایین‌تر، درآمد کم و مهاجر بودن از کشورهای کم‌درآمد) (Greve, et al., 2020:3).

همچنین در سوئد الگوی مراقبت‌های درمانی، خوشه‌ای بود و شواهد نشان می‌دهند که دسترسی به تخت‌های آی سی یو در نزدیکی برخی مناطق شهری و مراکز جمعیتی زیاد است، اما در مناطق روستایی کم‌تر است. در سوئد، مناطقی وسیع با دسترسی کم به ویژه در شمال غربی کشور وجود داشت. یافته‌ها حاکی از آن است که دسترسی کم به تخت‌های آی سی یو با نسبت بیشتری از مرگ و میرهای مرتبط با کووید-۱۹ مرتبط است و به طور کلی، فقدان دسترسی کافی به مراقبت‌های بهداشتی، با پیامدهای منفی سلامت مرتبط است (Bauer, et al., 2020:4-5).

با این وجود، در حالی که یکی دیگر از تأثیرات مهم این همه‌گیری بر برابری، تأثیر آن بر آموزش است و تعطیلی مدارس، تأثیر نامتناسبی بر دانش‌آموزان با پیشینه‌های محروم داشته است، که ممکن است به فناوری یا منابع مورد نیاز برای یادگیری آنلاین دسترسی نداشته باشند، در سوئد به دلیل باز بودن مدارس چنین اتفاقی نیفتاد. در واقع از آغاز همه‌گیری کووید-۱۹، دانش‌آموزان در سراسر جهان تحت تأثیر تغییرات ناگهانی و اساسی در تمام زمینه‌های زندگی خود قرار گرفتند، اما تفاوت بزرگ دانش‌آموزان سوئدی این بود که مدارس تعطیل نشدند، بنابراین گروه‌های آسیب‌پذیرتر دانش‌آموزان نیز تحت تأثیر قرار نگرفتند (Hallin, et al., 2022:10).

با توجه به مباحث مطرح شده در این بخش، همه‌گیری کووید-۱۹ بر برابری در سوئد تأثیر قابل توجهی داشته است. با وجود اقدامات حمایتی در سیاست‌های بازار کار و سیاست‌های اجتماعی، این بیماری همه‌گیر شکاف را افزایش داده و به طور نامتناسبی بر گروه‌های آسیب‌پذیر از جمله کارگران کم‌مهارت، کارگران با سابقه استخدام کم‌تر و مهاجران به دلایلی که ذکر شد، تأثیر منفی گذاشته است.

نتیجه‌گیری

همه‌گیری کووید ۱۹ تأثیر گسترده و چندجانبه‌ای بر دولت‌ها به ویژه دولت‌های رفاه به دلیل کارکردهای آن داشته است. با وقوع این همه‌گیری اهمیت دولت رفاه برای کنترل ریسک و حمایت از شهروندان مطرح می‌گردد. این مقاله به بررسی تأثیر این همه‌گیری بر دولت رفاه سوئد پرداخت. دولت رفاه سوئد تحت عنوان مدل یا الگوی سوئدی یکی از نمونه‌های برجسته دولت رفاه سوسیال‌دموکراتیک در گونه‌شناسی دولت‌های رفاه اسپینگ‌اندرسن است و اسپینگ‌اندرسن ویژگی‌هایی مانند مساوات‌طلبی، تعهد به اشتغال کامل و ارائه‌ی مزایای همگانی را برای این نوع دولت رفاه برمی‌شمرد؛ اشتغال و سیاست‌های بازار کار، هزینه‌ها و خدمات دولت رفاه و برابری به عنوان سه شاخص دولت رفاه سوئد به عنوان متغیر وابسته، در این پژوهش مورد آزمون قرار گرفت.

در حوزه اشتغال و سیاست‌های بازار کار، برای مقابله با افزایش نرخ بیکاری ناشی از بحران کووید ۱۹، دولت رفاه سوئد، اقدامات حمایتی نظیر برنامه کار کوتاه‌مدت، تسهیل شرایط بیمه بیکاری، ارائه وام و حمایت مالی از شرکت‌ها برای جلوگیری از بیکاری انجام داد. در بخش هزینه‌ها و خدمات دولت رفاه- اگرچه توجه به این نکته ضروری است که دولت‌های نوردیک به طور کلی، به دلیل سنت دولت رفاه سخاوتمند خود، تغییرات بنیادینی در هزینه‌ها و خدمات دولت رفاه در مقابله با همه‌گیری ایجاد نکردند و عمدتاً دست به تقویت سیاست‌های از پیش موجود زدند- دولت رفاه سوئد اقدام به تخصیص هزینه‌های اضافی در مراقبت‌های بهداشتی و هزینه‌های اجتماعی، تسهیل دریافت مزایا و تقویت بیمه‌های از پیش موجود کرد. بنابراین می‌توان چنین نتیجه گرفت بحران همه‌گیری کووید ۱۹ با افزایش اقدامات حمایتی دولت رفاه در حوزه بازار کار و افزایش هزینه‌ها و خدمات رفاهی، ویژگی‌های تعهد به اشتغال کامل و ارائه مزایای همگانی دولت رفاه سوسیال‌دموکرات سوئدی را تقویت کرد؛ اما در حوزه مساوات‌طلبی، به نابرابری در سوئد به ویژه در میان گروه‌های خاصی مانند مهاجران، دامن زده است.

در واقع اگرچه اقدامات دولت رفاه سوئد در واکنش به همه‌گیری، در دو حوزه اشتغال و سیاست‌های بازار کار و هزینه‌ها و خدمات رفاهی در مجموع با کارکردهای اساسی مدل سوئدی دولت رفاه با توجه به نظریه اسپینگ‌اندرسن مطابقت دارد و کارکردهای اساسی

خود را حفظ کرده است، اما در حوزه تعهد به ایجاد برابری، این همه‌گیری نابرابری را در بازار کار که عمدتاً بیکاری در میان افراد کم مهارت و مهاجر افزایش یافت و نرخ‌های مرگ و میر که در میان گروه‌های مهاجر بیشتر است، آشکار کرده است. اما در این رابطه توجه به سه نکته ضروری است؛ نخست این که اقدامات دولت رفاه سوئد در تخصیص هزینه‌های اضافی و تقویت مزایا و بیمه‌ها و همگانی بودن خدمات رفاهی را می‌توان در راستای سنت دولت رفاه این کشور مبتنی بر کاهش نابرابری در نظر گرفت، ثانیاً دولت رفاه سوئد در حوزه آموزش موفق به جلوگیری از ایجاد نابرابری گردید، ثالثاً در مقیاس جهانی همچنان سوئد جزء کشورهای با نرخ برابری بالا است. با این حال، افزایش نابرابری در طول بحران کووید-۱۹، می‌تواند زمینه پژوهش‌های آینده در خصوص بحران مهاجران در سوئد و تأثیر آن بر دولت رفاه در این کشور قرار گیرد.

تعارض منافع

هیچگونه تعارض منافع در این مقاله وجود ندارد.

ORCID

Ali Sabbaghian

<https://orcid.org/0000-0002-4505-2133>

Sepideh Fallahi

<https://orcid.org/0000-0003-4860-1668>

منابع

- آشوری، یکتا. (۱۳۹۹). فقر و بیماری کووید-۱۹ مکانیسم‌های بالقوه اثرگذار و واکنش‌های سیاستی در حوزه رفاه و تامین اجتماعی. مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی.
- اکبرپور روشن، نرگس. (۱۳۹۹، شهریور). حمایت از بیمه‌شدگان بیکار شده سازمان تامین اجتماعی در مواجهه با کرونا (نگاهی بر نقش و کارکرد صندوق بیمه بیکاری در بحران). مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی.
- شیرعلی، اسماعیل. (۱۳۹۹). کرونا و ویروس سیاسی یا اجتماعی. تهران: اندیشه احسان.
- قاسمی، حمید. (۱۳۹۸). مرجع پژوهش (جلد ۲). تهران: اندیشه آرا.
- صباغیان، علی. (۱۳۹۹). تأثیر بحران کرونا بر همبستگی اتحادیه اروپا. پژوهش‌های راهبردی سیاست، ۹(۳۳)، ۱۲۵-۱۵۶. doi: 10.22054/qpps.2020.52211.2533156

صباغیان، علی و سروستانی، عباس. (۱۳۹۹). اتحادیه اروپا، بحران کرونا و سیاست‌هایی در برزخ دولت‌های ملی و نهادهای فراملی. جستارهای سیاسی معاصر، ۱۱(۴)، ۲۹۳-۳۰۹. doi: 10.30465/cps.2021.35268.2728

References

- Adermon, A., Laun, L., Lind, P., Olsson, M., Sauermann, J., & Sjögren, A. (2022, November). Earnings Losses and the Role of the Welfare State during the COVID-19 Pandemic: Evidence from Sweden. *IZA Discussion Paper No. 15662*.
- Akermon, A., & Ekholm, K. (2022, June). Sweden's Covid-19 Recession: How Foreign and Domestic infections Struck Against Firms and Workers. *IZA Discussion Paper No. 15408*.
- Baghirzadeh, N. (2021). Global Challenges On The Welfare States; The Covid-19 Crisis. *Law, Society & Organisations*(10), 57-65.
- Bauer, J., Brüggmann, D., Klingelhöfer, D., Maier, W., Schwettmann, L., Weiss, D. J., & Groneberg, D. A. (2020, September). Access to intensive care in 14 European countries: a spatial analysis of intensive care need and capacity in the light of COVID-19. *Intensive Care Medicine*, 46(11), 20226-2034. DOI: 10.1007/s00134-020-06229-6
- Béland, D., & Cantillon, B. (2021). Social policy in the face of a global pandemic: Policy responses to the COVID-19 crisis. *Social Policy and Administration*, 249-260. DOI: 10.1111/spol.12718
- Born, B., Dietrich, A. M., & J. Müller, G. (2021, April 08). The lockdown effect: A counterfactual for Sweden. *PLOS ONE*, 1-13. DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0249732>
- Bylund, P. L., & D. Packard, M. (2021, February 19). Separation of power and expertise: Evidence of the tyranny of experts in Sweden's COVID-19 responses. *Southern Economic Journal*, 1300-1319. DOI: <https://doi.org/10.1002/soej.12493>
- Campa, P., & Roine, J. (2021, April 28). *Inequality in the pandemic: Evidence from Sweden*. Retrieved from Stockholm Institute Of Transition

Economics: <https://www.hhs.se/en/about-us/news/site-publications/publications/2021/inequality-in-the-pandemic-evidence-from-sweden/>

Christensen, T., Jensen, D. M., Kluth, M., Kristinsson, G. H., Lynggaard, K., Læg Reid, P., . . . Skúlason, G. A. (2022, October 02). The Nordic governments' responses to the Covid-19 pandemic: A comparative study of variation in governance arrangements and regulatory instruments. *Regulation & Governance*, 1-19. DOI: <https://doi.org/10.1111/rego.12497>

Ebbinghaus, B., Lehner, L., & Naumann, E. (2022). Welfare state support during the COVID-19 pandemic: Change and continuity in public attitudes towards social policies in Germany. *European Policy Analysis*, 297-311. DOI: <https://doi.org/10.1002/epa2.1152>

Economist, T. (2021). *Covid-19 has transformed the welfare state. Which changes will endure?* London: The Economist.

Ellison, N., Blomqvist, P., & Fleckenstein, T. (2022, June). Article Navigation Journal Article Covid (in)equalities: labor market protection, health, and residential care in Germany, Sweden, and the UK. *Policy and Society*, 41(2), 247-259. DOI: <https://doi.org/10.1093/polsoc/puac004>

Esping-Andersen, G. (1989). *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Cambridge, United Kingdom: Polity Press.

Etzioni, A. (2021, February). Community and COVID-19: Japan, Sweden and Uruguay. *Global Politics and Strategy*, 63(1), 53-76. DOI: <https://doi.org/10.1080/00396338.2021.1881254>

Ministry of Finance. (2021). *Economic measures on account of the pandemic 2020–2021*. Retrieved from Government Offices of Sweden: <https://www.government.se/articles/2021/09/economic-measures-on-account-of-the-pandemic-20202021/>

Ghasemi, H. (2020). *Research reference* (Vol. 2). Tehran: Andisheh Ara. [In Persian]

- Greve, B., Blomquist, P., van Gerven, M., & Hvinden, B. (2020, December 01). Nordic welfare states—still standing or changed by the COVID-19 crisis? *Wiley*, 295-311. DOI: <https://doi.org/10.1111/spol.12675>
- Hallin, A. E., Danielsson, H., Nordström, T., & Fälth, L. (2022). No learning loss in Sweden during the pandemic: Evidence from primary school reading assessments. *International Journal of Infectious Diseases*, 114, 1-11. DOI: 10.1016/j.ijer.2022.102011
- Helgesson, G., Isaksson, T., & Hydén, M. (2020). Sweden Corona Watch: Overview of measures and comments. Nordea Corporate. Retrieved from <https://corporate.nordea.com/article/56316/sweden-corona-watch-overview-of-measures-and-comments>
- Johansson, C. (2020). COVID-19 and Labour Law: Sweden. *Italian Labour Law e-Journal*, 13(Special Issue 1). DOI: <https://doi.org/10.6092/issn.1561-8048/10774>
- Juranek, S., Paetzold, J., Winner, H., & Zoutman, F. (2020, July). Labor Market Effects of COVID-19 in Sweden and Its Neighbors: Evidence from Novel Administrative Data. *CESifo Working Papers*, 8473, 1-25. DOI: <https://doi.org/10.1111/kykl.12282>
- Nanda, M., & Sharma, R. (2021, March). COVID-19: A Comprehensive Review of Epidemiology and Public Health System Response in Nordic Region. *International Journal of Health Services*. DOI: <https://doi.org/10.1177/0020731421994840>
- Noh, H. S., Han, S.-h., & Choi, Y. J. (2022, April 20). Who spends more to combat COVID-19 social risks and why? *International Journal of Social Welfare*, 392-406. DOI: <https://doi.org/10.1111/ijsw.12535>
- Norberg, J. (2023, August). Sweden during the Pandemic Pariah or Paragon? CATO Policy Analysis(959). Retrieved from <https://www.cato.org/policy-analysis/sweden-during-pandemic>
- Petridou, E. (2020, October 20). Politics and administration in times of crisis: Explaining the Swedish response to the COVID-19 crisis.

European Policy Analysis, 147–158. DOI: <https://doi.org/10.1002/epa2.1095>

Pierre, J. (Ed.). (2018). *The Oxford Handbook of Swedish Politics (Oxford Handbooks)*. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press.

Suzuki, N., Mellet, X., Annaka, S., & Endo, M. (2022). *Public Behavioural Responses to Policy Making during the Pandemic*. Taylor & Francis.

Tashevskaa, B., Nestorovska, T. M., & Trenovski, B. (2019, July). SOCIO-ECONOMIC DETERMINANTS OF SOCIAL SPENDING IN THE EU.

V. Gordon, D., Grafton, R., & Steinshamnd, S. I. (2021, September). Cross-country effects and policy responses to COVID-19 in 2020: The Nordic countries. *Economic Analysis and Policy*, 71, 198-210. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.eap.2021.04.015>

Translated References into English

Ashouri, Y. (2020). Poverty and the disease of covid-19, potential effective mechanisms and policy responses in the field of welfare and social security. *Social Security Research Institute*. [In Persian]

Ghasemi, H. (2020). *Research reference* (Vol. 2). Tehran: Andisheh Ara. [In Persian]

Pierson, C., Castles, F., & Naumann, I. K. (1399). *The Welfare State Reader*. (Grop of translators, Trans.) Tehran: Shirazeh Ketab. [In Persian]

Roshan, N. A. (2020). Supporting the unemployed insured of the Social Security Organization in the face of Corona (a look at the role and function of the unemployment insurance fund in the Corona crisis). *Social Security Research Institute*. [In Persian]

Sabbaghian, A. (2020, July). The Impact of the Coronavirus Crisis on European Union Solidarity. *Political Strategic Studies*, 9(33), 125-156. DOI: <https://doi.org/10.22054/qps.2020.52211.2533> [In Persian]

Sabbaghian, A., & Sarvestani, A. (2021). The European Union, the Corona Crisis and policies in the purgatory of national governments and transnational institutions. *Contemporary political Studies*, Institute for Humanities and Cultural Studies (IHCS), 11(4), 293-309. DOI: 10.30465/cps.2021.35268.2728 [In Persian]

Shirali, E. (2020). *Corona, a political or social virus?* Tehran: Andisheh Ehsan. [In Persian]

استناد به این مقاله: صباغیان، علی و فلاحی، سپیده. (۱۴۰۳). تاثیر بحران همه‌گیری کووید-۱۹ بر دولت رفاه سوئد، دولت‌پژوهی، ۱۰ (۳۹)، ۱۷۱-۲۰۸.

Doi: 10.22054/tssq.2025.75105.1439

The *State Studies Quarterly* is licensed under a Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 International License